

نقش نمادهای فرهنگی - بومی در هویت بخشی به مناظر شهری (نمونه موردی: شهر اردبیل)

شهرام اعترافی^۱، جواد جوان مجیدی^{۲*}

۱- گروه معماری، پردیس علوم و تحقیقات اردبیل، دانشگاه آزاد اسلامی، اردبیل، ایران. sh.eterafi@gmail.com

۲- گروه معماری، واحد اردبیل، دانشگاه آزاد اسلامی، اردبیل، ایران. sh.eterafi@gmail.com

۳- گروه معماری، واحد اردبیل، دانشگاه آزاد اسلامی، اردبیل، ایران. javan.majidi@gmail.com

چکیده

هر منطقه به دلیل ویژگی های محله ای و منطقه ای دارای آداب و رسوم خاص خود می باشند که هویت جامعه خود را نشان می دهند هویت در هر جامعه از فرهنگ آن جامعه الهام می گیرد و در واقع نشان دهنده یک مرز معین با سایر فرهنگ هاست. اشخاص بومی خود را ازاین طریق با دیگران و با فرهنگهای مختلف متمایز می کنند و برای این تمایز عوامل فرهنگی، اجتماعی و محیطی وجود دارد که ما به دلیل حضور دلالت های توپولوژیک و محیطی آن را فرهنگ بومی نامگذاری نموده ایم. امروزه به دلیل عدم رعایت شهرسازی بومی شهر های ما دچار بحران هویت شده است. هر فرهنگی در یک شهر با استفاده از نمادها و سمبل های فرهنگی آن شهر شناخته می شود. در این پژوهش با استفاده از روش پژوهش تحلیلی-توصیفی به دنبال بررسی نقش و جایگاه نمادهای فرهنگی درشهر اردبیل هستیم تا به وسیله آن به جایگاه فرهنگ بومی در هویت بومی پی ببریم.

واژه‌های کلیدی: آداب و رسوم، هویت جامعه، نمادها و سمبل های فرهنگی، فرهنگ.

۱- مقدمه :

امروزه فضاهای شهری ما به وسیله بدنه های محصور شده اند که ارزش شکلی نماهای محصور کننده درآن نادیده گرفته شده است . این چالش به حدی از جذابیت فعالیتها نیز کاسته است و فضای عبوری اساساً به صورت نواری دو بعدی برای عبور ترافیک سواره عمل می کند. این آشفتگی بصری در کنار سایر آلودگی ها و مزاحم های بصری دیگر، فضای شهری را بی ارزش جلوه داده و زیبایی شناسی آن را با مشکل روبه رو ساخته است.[۱] قابلیت زندگی، هویت، اصالت و فرصت های شهری از خصوصیات مثبت محیط شهری است که باید در خدمت فرد، شهروند و واحدهای کوچک اجتماعی قرار گیرد. ساختار شهر بایستی به طور مستقیم از طریق نهادها و به طور نمادی از طریق فضاهای عمومی اش دعوت کننده و مشوق حیات عمومی باشد و فضای عمومی شهر بر خلاف فضاهای محله ای باید به روی تمامی اعضای جامعه باز باشد. فضای عمومی شهر محل تعامل و معاشرت گروههای مختلف مردم می باشد، و محلی است که مردمان متفاوت برخورد و معاشرت می نمایند و کسی نباید ازآن طرد شود مگر آنکه توازن حیات آن را مورد تهدید قرار دهد.[۲]